

(ආ) කාර්මික නිෂ්පාදනය¹

හැඳින්වීම

කාර්මික නිෂ්පාදනය පිළිබඳව, පහත දැක්වෙන විශ්ලේෂණය පදනම් වී ඇත්තේ, පෞද්ගලික සහ රාජ්‍ය අංශයන්හි නිෂ්පාදන කර්මාන්තය සම්බන්ධව මහ බැංකුව සහ කර්මාන්ත හා ධීවර අමාත්‍යාංශය විසින් පවත්වන ලද සමීක්ෂණයන් මතය. සංඛ්‍යා තොරතුරු රැස්කර ගැනීමෙහි ලා අප විසින් අනුගමනය කළ පිළිවෙත වූයේ තැපැල් මගින් කරුණු විමසා දැන ගැනීමය. මහ බැංකු සමීක්ෂණයට 1968 ලිත් වර්ෂය ඇතුළත් වෙයි. මේ සඳහා මිටිංගු කළ හැකි කාල සීමාව සීමිත වූ හෙයින් මෙම සමීක්ෂණයෙන් ආවරණය වන කාලසීමාව දීර්ඝ කිරීමට හෝ වඩාත් පැහැදිලි තොරතුරු ලබාගෙන ඒවා විශ්ලේෂණය කිරීමට හෝ අපහසු වෙයි. දුම්කොළ සහ සකස් කළ ආහාර කර්මාන්තවල ඉතා කුඩා ප්‍රමාණයක ආයතන රාශියක් තිබීම නිසාත් සංඛ්‍යා තොරතුරු සකස් කිරීමෙහිලා ඒවා අතින් ම වක්‍රගත කිරීමට සිදුවූ නිසා මෙම කාර්යය වඩාත් දුෂ්කර විය.

නිෂ්පාදන කර්මාන්තයන් පිළිබඳ වූ මෙම සමීක්ෂණයේ අරමුණ වූයේ, නිෂ්පාදන කර්මාන්තයේ ව්‍යුහය සහ ක්‍රියාකාරිත්වය — සංඛ්‍යා ප්‍රමාණය, සේවා නියුක්තිය, වැටුප්, අමුද්‍රව්‍ය භාවිතය යනාදිය පිළිබඳව සම්පූර්ණ අවබෝධයක් ලබාදීම සහ මුළු කාර්මික අංශයෙහි ක්‍රියාකාරිත්වය කෙරෙහි ඒ ඒ කර්මාන්තය හෝ කර්මාන්ත ගණය විසින් දැන ගත හැකි අයුරු හැදෑරීමත්ය. ඉකුත් වර්ෂයන් හා සැසඳීමක් මත 1968 දී කාර්මික අංශයේ ක්‍රියාකාරිත්වය පිළිබඳව අගය කිරීමක් කර ඇති නමුත් ප්‍රධාන කොටම ඒ ඒ කර්මාන්ත, ඒකකයන්හි ඇති වෙනස්කම් නිසා කිසියම් වර්ෂ දෙකක මුළු ගණන් සෑම අතින්ම නොසැසඳෙන බව සැලකිය යුතුය. 1968 මැයි මාසයේදී විදේශීය විනිමය හිමිකම් සහතික පත් ක්‍රමය ඇරඹීමට පෙර ආනයනය කළ කාර්මික අමුද්‍රව්‍ය වෙන් කිරීම නිසාත් වසරින් වසර සංසන්දනය කිරීම ව්‍යාකූල වනු ඇත. බීඩි ඔනන කොළ ආනයන සඳහා වූ වෙන් කිරීම් අඩුකරලීම² නිසා විවෘත වෙළඳ පොලේ තරඟකාරී මිල ගණන් වලට ඒවා මිල දී ගැනීමට නොහැකි වූ නිසාත් මහ බැංකු සමීක්ෂණයට ඇතුළත් වූ බීඩි නිෂ්පාදකයින් බොහෝ සංඛ්‍යාවක් 1968 දී සිය නිෂ්පාදනයන් නවතාලිය. එහෙත් මේවා ප්‍රධාන වශයෙන්ම සුළු ප්‍රමාණයේ ව්‍යවසායයන් වූ අතර, මුළු නිෂ්පාදනයෙහි ලා ඒවායේ දැකියම් කිහිපයක් ලෙසකින් වුවද එතරම් වැදගත් නොවීය. වෙනත් සියළුම වැදගත් නිෂ්පාදන ගණයන්හි ආවරණ පරිපථය මේ වර්ෂයේදී වැඩි වූ හෙයින් කාර්මික නිෂ්පාදනයෙහි වාර්තාගත වටිනාකමේ විශාල වැඩිවීමක් ඇතිවිය. මේ අතරම 1968 දී ආනයනය කළ අමුද්‍රව්‍ය බොහෝ සෙයින් සුලභ වූ බව ද මෙකී වැඩිවීමෙන් පිළිබිඹු වෙයි. ඇත්ත වශයෙන්ම සියළුම කර්මාන්තයන්ම ඒ ඒ ආනයනය කළ අමුද්‍රව්‍ය මත ඒ ඒ ප්‍රමාණයන්ගෙන් යැපෙන්නට විය. අමුද්‍රව්‍ය ආනයනය සඳහා වූ විදේශීය විනිමය සලාකයන්, ලබාගැනීම තරමක් දුරට ලිහිල් කර තිබුණ ද, මුළු නිෂ්පාදන ධාරිතාවටම හාණ්ඩ නිෂ්පාදනය කිරීම සඳහා ඒවා ප්‍රමාණවත් නොවීම නිසා 1967 දී කර්මාන්ත බොහොමයක්ම නිෂ්පාදන ධාරිතාවට අඩුවෙන් නිෂ්පාදනය කෙරින. විවෘත පොදු බලපත්‍ර යටතේ වූ ආනයන ද ඇතුළුව අමුද්‍රව්‍ය හා යන්ත්‍ර ආනයනය සඳහා පෞද්ගලික අංශයට 1968 දී දෙන ලද විදේශ විනිමය වෙන් කිරීම් 1967 ප්‍රමාණයට වඩා සියයට 300 කට ආසන්න ප්‍රමාණයකින් වැඩිවිය. තවද, 1968 මැයි මාසයේදී වි. වි. හි. ස. ක්‍රමය ඇරඹීමත් සමගම 1962 න් පසුව දැඩි විනිමය හා ආනයන පාලනයන්ට යටත්ව පැවැති මූලික අමු ද්‍රව්‍ය බොහොමයක්ම විවෘත පොදු බලපත්‍ර යටතේ ලබාගත හැකිවිය. වර්ෂයේ දෙවැනි භාගයේදී නිෂ්පාදන ප්‍රමාණය හා වටිනාකම මුල් භාගයේදීම වඩා හැම විටදීම බොහෝ සෙයින් වැඩි වී ඇති බව ව්‍යාපාරික ආයතනයන් විසින් අර්ධ වාර්ෂිකව සපයන ලද සෑම වාර්තාවකින්ම පාහේ පෙනී යයි. 1967 නොවැම්බර් මාසයේදී ලංකා රුපියල අවප්‍රමාණ කිරීම නිසා ආනයනය කළ භාණ්ඩ බොහොමයක්ම මිල ඉහළ නැඟන බවද, සැලකිය යුතුය. සේවකයින්ට අවප්‍රමාණ දීමනාවක් ගෙවීමට සිදුවීම නිසාත්, අවප්‍රමාණ කිරීමෙන් පසු ආනයනය කළ යෙදවුම් වල රුපියල් මිල ඉහල යාමත් හේතුවෙන්ම ගෙන යාමක මිල ඉහල යාම නිසා, දේශීය කර්මාන්ත ව්‍යාපාරිකයන් විසින් ද සිය මිල ගණන් වැඩි කරන ලදී. මේ අනුව, වාර්තාගත කාර්මික නිෂ්පාදන වටිනාකමෙහි වැඩිදීම, සෑහෙන දුරකට අමුද්‍රව්‍ය මිලට ගැනීමේ වියදම හා යෙදවුම් වල සාධක මිල, යන දෙකෙහිම මිල වැඩිවීම පිළිබිඹු වෙයි.

1. ජාත්‍යන්තර වශයෙන් සම්මත තත්වයේ කාර්මික වර්ගීකරණයට පුළුල් වශයෙන් අනුකූල වන පරිදි ඉකුත් වර්ෂවලදී යොදා ගන්නා ලද වර්ගීකරණ ක්‍රමය මෙම වර්ෂයේදී අප විසින් සංශෝධනය කර තිබේ. පහසුවෙන් හඳුනාගත හැකි ලක්ෂණයන්ගෙන් හෙබි සියළුම සම වර්ගවල කාර්මික ක්‍රියාකාරිත්වයන් එක් ගණයකට වර්ග කර ඇති ප්‍රධාන ගණ 9 ක් අප විසින් විස්තර කර ඇත.

2. අපගේ සමීක්ෂණයට ඇතුළත් නොවූ නව නිෂ්පාදන ඒකකයන් 3000 කට පමණ අළුත් වෙන් කිරීම ලබා දී ඇති බව පෙනී යයි.

කාර්මික නිෂ්පාදනය හා සංඛ්‍යා

කාර්මික ගණය	සමාගම් ගණන				සේවක සංඛ්‍යාව				මිනිස් දින එකතුව (දහස් ගණනින්)			
	1965	1966	1967	1968	1965	1966	1967	1968	1965	1966	1967	1968
1. ආහාර, පානවර්ග සහ දුම්කොළ නිෂ්පාදනය ...	727	711	822	588*	20688	21838	26401	24878	5521	5831	7251	7122
2. රෙදිපිළි, ඇඳුම් පැලඳුම් සහ සම්භාණ්ඩ කර්මාන්ත	228	249	393	496	18121	21102	20052	35528	4932	5504	5324	9301
3. දැව සහ දැව භාණ්ඩ (ගෘහ භාණ්ඩ ඇතුළුව) ...	1	1	14	20	624	744	2453	2575	187	222	458	752
4. කඩදැසි සහ කඩදැසි භාණ්ඩ නිෂ්පාදනය ...	0	54	78	90	2347	2369	2660	4146	667	674	673	1187
5. රසායන ද්‍රව්‍ය, පෙට්ට්‍රෝලියම්, ගල් අඟුරු, රබර් සහ ජලාස්චික් භාණ්ඩ නිෂ්පාදනය ...	191	204	246	284	7697	7509	8117	11213	2047	1964	1916	3124
5. ලෝහ නොවන ඛණිජ නිෂ්පාදිතයන් (පෙට්ට්‍රෝලියම් සහ ගල් අඟුරු හැර)	13	13	61	53	2241	2216	6118	6084	633	595	1581	1670
7. මූලික ලෝහ නිෂ්පාදිතයන් ...	—	—	—	1	—	—	—	950	—	—	—	260
8. සකස් කළ ලෝහ භාණ්ඩ යන්ත්‍ර සූත්‍ර සහ උපකරණ නිෂ්පාදනය ...	124	144	183	253	4491	5124	7648	15529	1189	1194	1970	3932
9. නිෂ්පාදිත භාණ්ඩ (අන් තැනක නොසඳහන්) ...	36	21	33	19	626	516	506	445	160	139	144	114
එකතුව	1381	1394	1830	1804	56835	61418	73955	101348	15336	16123	19315	27462

* ආයතන 365 ක් සඳහා වැටුප් වැය

රැකිරීම් 1965 - 68 සංඛ්‍යාවල විස්තර
 සටහන II (ආ) 1

වැටුප් වැය (රු. දශ ලක්ෂ)				නිෂ්පාදන වටිනාකම (රු. දශ ලක්ෂ)				මිනිස් දින වැටුප (රුපියල්)				සේවකයෙකුට වෙන් වන මිනිස් දින			
1965	1966	1967	1968	1965	1966	1967	1968	1965	1966	1967	1968	1965	1966	1967	1968
35.2	38.5	52.0	46.8	415.5	389.9	422.3	609.6	6.38	6.60	7.17	6.57	267	267	275	286
20.9	25.5	25.8	46.0	171.5	178.9	177.1	224.3	4.24	4.63	4.85	4.95	272	261	266	262
1.8	2.0	3.1	6.6	5.2	6.5	10.4	16.9	9.63	9.00	6.77	8.78	300	298	187	292
4.1	4.3	5.2	8.9	29.3	33.8	34.7	54.6	6.15	6.38	7.73	7.50	284	284	253	286
13.1	13.8	15.9	30.8	125.3	137.2	136.7	203.3	6.40	7.03	8.30	9.86	266	261	236	279
5.9	5.0	11.2	17.1	40.2	32.5	69.5	92.8	9.32	8.40	7.08	10.24	282	269	258	275
—	—	—	3.4	—	—	—	27.3	—	—	—	13.08	—	—	—	274
7.1	7.6	14.1	28.2	58.7	69.8	102.0	167.1	5.97	6.37	7.16	7.17	265	233	258	253
0.5	0.7	0.7	0.6	1.3	1.7	1.5	2.7	3.13	5.04	4.93	5.26	256	269	281	256
88.6	97.4	128.0	188.4	847.0	850.3	954.2	1398.6	5.78	6.04	66.2	6.86	270	263	261	271

මූලය: ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුව

කාර්මික ගණය	නිෂ්පාදන වටිනාකම (රුපියල් දශ ලක්ෂ)				
	1964	1965	1966	1967	1968
1. ආහාර, පාන වර්ග සහ දුම්කොළ නිෂ්පාදනය ...	257.7	415.5	389.9	422.3	609.6
(අ) ආහාර නිෂ්පාදන ...	46.3	109.2	134.5	130.6	250.0
(ආ) එළවළු තෙල් වර්ග සහ මේද ...	114.4	190.4	142.3	139.7	162.0
(ඇ) කල්තබාගත් සහ වින් වල අසුරන ලද පලතුරු, එළවළු, මස්, මාළු සහ අනෙකුත් මුහුදු ආහාර ...	3.8	5.4	5.1	6.7	8.4
(ඈ) විස්කෝකු, කොකෝවා, වොකලට් සහ සීනි රසකැවිලි ...	30.9	34.9	38.6	33.3	44.3
(ඉ) සිසිල් බීම කර්මාන්තය ...	16.1	23.6	17.1	20.0	34.4
(ඊ) දුම්කොළ ...	46.2	52.0	52.3	92.0	110.5
2. රෙදිපිළි, ඇඳුම් පැළඳුම් සහ සම්භාණ්ඩ කර්මාන්ත ...	78.3	171.5	178.9	177.1	224.3
(අ) ගොතන ලද ඇඳුම් පැළඳුම් සහ මැසු ඇඳුම් හා අනෙකුත් ආභරණ (පාවහන් හැර) ...	54.9	55.5	56.1	48.1	55.7
(ආ) නූල් කැටීම, රෙදිපිළි විවීම සහ නිම කිරීම ...	—	91.3	95.1	97.1	136.2
(ඇ) පාවහන් සහ සම්භාණ්ඩ ...	23.4	24.7	27.7	31.9	32.4
3. දැව සහ දැව භාණ්ඩ නිෂ්පාදනය (ශාඛ භාණ්ඩ ඇතුළුව) ...	3.9	5.2	6.5	10.4	16.9
(අ) දැව නිෂ්පාදන ...	—	—	—	3.6	8.0
(ආ) තුනී ලෑලි ...	3.9	5.2	6.5	6.8	8.9
4. කඩදැසි සහ කඩදැසි භාණ්ඩ ...	30.1	29.3	33.8	34.7	54.6
5. රසායනික, පෙට්ට්‍රෝලියම්, ගල් අඟුරු, රබර් සහ ජලාස්ථික භාණ්ඩ නිෂ්පාදනය ...	102.3	125.3	137.2	136.7	203.3
(අ) කාර්මික රසායන ද්‍රව්‍ය ...	1.0	1.6	1.9	1.9	2.3
(ආ) විවිධ රසායනික නිෂ්පාදනයන් ...	73.7	91.2	101.9	98.2	118.9
(ඇ) පෙට්ට්‍රෝලියම් සහ ගල් අඟුරු නිෂ්පාදනයන් ...	—	—	—	—	8.3
(ඈ) රබර් නිෂ්පාදනයන් ...	17.0	19.1	18.9	20.7	41.3
(ඉ) ජලාස්ථික නිෂ්පාදනයන් ...	10.6	13.4	14.5	15.9	32.5
6. ලෝහ නොවූ ඛනිජ භාණ්ඩ නිෂ්පාදනය (පෙට්ට්‍රෝලියම් සහ ගල් අඟුරු හැර) ...	26.3	40.2	32.5	69.5	92.8
(අ) පිහන් බඩු ...	2.4	2.4	2.3	4.4	8.5
(ආ) විදුරු සහ විදුරු භාණ්ඩ ...	—	—	—	—	4.8
(ඇ) සිමෙන්ති, සිමෙන්ති භාණ්ඩ සහ ඇස්බ්ලෝටෝස් නිෂ්පාදනයන් ...	23.0	36.5	28.8	53.5	70.0
(ඈ) ඉල්මනයිට් නිෂ්පාදනය ...	0.9	1.3	1.4	1.4	2.2
(ඉ) ගඩොල් සහ උළු ...	—	—	—	10.2*	7.3
7. මූලික ලෝහ භාණ්ඩ ...	—	—	—	—	27.3
යකඩ සහ වානේ මූලික කර්මාන්ත ...	—	—	—	—	27.3
8. සකස් කරන ලද ලෝහ භාණ්ඩ සහ යන්ත්‍රෝපකරණ නිෂ්පාදනය ...	38.5	58.7	69.8	102.0	167.1
(අ) සකස් කරන ලද ලෝහ භාණ්ඩ (යන්ත්‍රෝපකරණ හැර) ...	38.5	44.7	49.0	54.1	79.4
(ආ) යන්ත්‍ර සූත්‍ර (විදුලි යන්ත්‍ර සූත්‍ර) සහ ප්‍රවාහණ උපකරණ ...	—	—	—	19.8	45.9
(ඇ) විදුලි යන්ත්‍රික උපකරණ, අනෙකුත් යන්ත්‍ර සූත්‍ර සහ උපකරණ ...	—	14.0	20.8	28.1	41.8
9. නිෂ්පාදිත භාණ්ඩ (අන් කැනක සඳහන් නොවූ) ...	0.4	1.3	1.7	1.5	2.7
එකතුව ...	537.5	847.0	850.3	954.2	1,398.6

*විදුරු සහ විදුරු භාණ්ඩ ඇතුළත් වේ.

කම්පන වල සමුදාය හා ප්‍රධාන නිෂ්පාදිත අනුව වර්ග කොට

කර්මාන්තයෙහි සියයට ගණන					මුළු කාර්මික නිෂ්පාදනයේ සියයට ගණන				
1964	1965	1966	1967	1968	1964	1965	1966	1967	1968
100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	47.9	49.1	45.9	44.3	43.6
18.0	26.3	34.5	30.9	41.0	8.6	12.9	15.8	13.3	17.9
44.4	45.8	36.5	33.1	26.6	21.3	22.5	16.7	13.0	11.6
1.5	1.3	1.3	1.6	1.4	0.7	0.6	0.6	0.7	0.6
12.0	8.4	9.9	7.9	7.3	5.7	4.1	4.5	3.5	3.2
6.2	5.7	4.4	4.7	5.6	3.0	2.8	2.0	2.8	2.4
17.9	12.5	13.4	21.8	18.1	8.6	6.1	6.2	8.9	7.9
100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	14.6	20.2	21.0	18.6	16.0
70.1	32.4	31.4	27.2	24.8	10.2	6.5	6.6	5.0	4.0
—	53.2	53.1	54.8	60.7	—	10.8	11.2	10.2	9.7
29.9	14.4	15.5	18.0	14.5	4.4	2.9	3.2	3.4	2.3
100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	0.7	0.6	0.8	1.1	1.2
—	—	—	34.6	47.3	—	—	—	0.4	0.6
100.0	100.0	100.0	65.4	52.7	0.7	0.6	0.8	0.7	0.6
100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	5.6	3.5	4.0	3.6	3.9
100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	19.0	14.8	16.1	14.3	14.5
1.0	1.3	1.4	1.4	1.1	—	0.2	0.2	0.2	0.2
72.0	72.8	74.3	71.8	58.5	13.7	10.8	12.0	10.3	8.5
—	—	—	—	4.1	—	—	—	—	0.6
16.6	15.2	13.8	15.2	20.3	3.3	2.2	2.2	2.2	3.0
10.4	10.7	10.5	11.6	16.0	2.0	1.6	1.7	1.6	2.3
100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	4.9	4.7	3.8	7.3	6.6
9.1	6.0	7.1	6.3	9.1	0.4	0.3	0.3	0.5	0.6
—	—	—	—	5.2	—	—	—	—	0.3
87.5	90.8	88.6	77.0	75.4	4.3	4.3	3.4	5.6	5.0
3.4	3.2	4.3	2.0	2.4	0.2	0.1	0.1	0.1	0.2
—	—	—	14.7	7.9	—	—	—	1.1	0.5
—	—	—	100.0	100.0	—	—	—	—	2.0
—	—	—	100.0	100.0	—	—	—	—	2.0
100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	7.2	6.9	8.2	10.7	12.0
100.0	76.1	70.2	53.0	47.5	7.2	5.3	5.8	5.7	5.7
—	—	—	19.4	27.5	—	—	—	2.1	3.3
—	23.9	29.8	27.5	25.0	—	1.6	2.4	2.9	3.0
100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	0.1	0.2	0.2	0.1	0.2
					100.0	100.0	100.0	100.0	100.0

මූලය: ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුව.

ප්‍රධාන උපනතීන්

1968 දී කාර්මික නිෂ්පාදන වටිනාකමෙහි ඇති වූ රුපි. දශ ලක්ෂ 444.4 ක අති මහත් වැඩිවීම II (ආ) 1 සංඛ්‍යා සටහනින් දක්වෙයි. මෙය වාර්තාගත වී ඇති 1967 කාර්මික නිෂ්පාදන වටිනාකම ඉක්මවා සියයට 46.6 කින් වැඩිවීමකි. මෙම නිෂ්පාදන වැඩිවීමට හේතු වූයේ ඉල්ලුම් හා සැපයුම් අංශයන් දෙකෙහි ක්‍රියාත්මකවූ සාධකයන් හේතු කොට ගෙනය. මුර්ත ආද්‍රුශ්මවල වැඩිවීම, ආහාර සහ රෙදිපිළි වැනි පාරිභෝගික භාණ්ඩ කෙරෙහි බලපෑමක් ඇති කරන ලදී. 1968 දී වාර්තාගතවී ඇති සැබෑ කාර්මික නිෂ්පාදන වටිනාකම වැඩිවීමට හේතු වූයේ පාරිභෝගික භාණ්ඩ ගණයන්, ආහාර පාන වර්ග සහ දුම්කොළ සහ රෙදිපිළි, ඇඳුම් පැළඳුම් හා සම් කර්මාන්තයන්ය. (මින් මතු සංක්ෂිප්ත වශයෙන් රෙදිපිළි කර්මාන්ත යැයි හඳුන්වනු ලැබේ). සැපයුම අංශයෙන්, අටු ද්‍රව්‍ය සුලභ වීම, වැඩි යහපත් කම්කරු සම්බන්ධතා යනාදී පාදක 1968 නිමවූ මේ සිව්වට බලපා ඇත. වර්ගය, කර්මාන්තය සහ ප්‍රධාන නිෂ්පාදන අනුව නිෂ්පාදන වටිනාකම පිළිබඳ II (ආ)2 සංඛ්‍යා සටහන, විශ්ලේෂණයෙහි ලා ප්‍රධාන වර්ධනයන් සතරක් II (ආ) 2 (1) අනාවරණය වෙයි.

පළමුවැන්න වනුයේ, සකස් කළ ආහාර කර්මාන්තයේ වාර්තාගත නිෂ්පාදන වටිනාකමෙහි රුපි. දශ ලක්ෂ 119.4 ක විශාල වැඩිවීමයි. දෙවැන්න වනුයේ එලවළු තෙල් සහ මේද රෙදිපිළි කැටීම, විවීම සහ නිමා කිරීම, විවිධ රසායනික නිෂ්පාදන, රබර් නිෂ්පාදන, මූලික ලෝහ නිෂ්පාදන, යන්ත්‍ර සහ උපකරණ හැර නිම වූ ලෝහයෙන් කළ වෙනත් නිෂ්පාදිත (මින් මතු නිම වූ ලෝහයෙන් කළ නිෂ්පාදිත) සහ යන්ත්‍ර (විදුලි යන්ත්‍ර හැර) ප්‍රවාහන උපකරණ (මින් මතු යන්ත්‍ර සූත්‍ර හා උපකරණ) යන මේවායේ ඇති මද වැඩිවීමය. තුන්වැන්න, විස්කෝකු, කොකෝවා, වොකලට්, සහ රසකැවිලි (මින් මතු විස්කෝකු සහ රසකැවිලි) පාන වර්ග දුම්කොළ, ගොතන ලද රෙදිපිළි සහ භාණ්ඩයන් සහ පාවහන් හැර සකසන ලද වෙනත් ඇඳුම් පැළඳුම් (මින් මතු ඇඳුම් පැළඳුම්) කඩදැසි සහ කඩදැසි නිෂ්පාදන බනිජු තෙල් සහ ගල් අඟුරු නිෂ්පාදන, ප්ලාස්ටික් නිෂ්පාදන, සිමෙන්ති සහ සිමෙන්ති නිෂ්පාදන, ඇස්බෙස්ටෝස් නිෂ්පාදන, විදුලියෙන් ක්‍රියා කරන යන්ත්‍ර සූත්‍ර, මෙවලම් සහ උපකරණ සහ සැපයුම් (මින් මතු විදුලියෙන් ක්‍රියා කරන යන්ත්‍ර) යන මේවායේ සුළු වැඩිවීම් විය.

සංඛ්‍යා සටහන II (ආ) 2(1)

නිෂ්පාදන වටිනාකම වැඩිවීම අනුව කර්මාන්තයන් වර්ග කිරීම

0 — රුපි. දශ ලක්ෂ 5	රු. 5 — රුපි. දශ ලක්ෂ 20	රු. 20 — රුපි. දශ ලක්ෂ 100	රුපි. දශ ලක්ෂ 100 වැඩි
1. සකස් කළ ආහාර	1. විස්කෝකු සහ රස කැවිලි	1. එළවළු තෙල් සහ මේද	1. සකස් කළ ආහාර
2. පාවහන් සහ සම්	2. බීම වර්ග	2. නූල් කැටීම සහ රෙදි විවීම	
3. දැව භාණ්ඩ හා තුනී ලැලි නිෂ්පාදනය	3. දුම්කොළ	3. විවිධ රසායනික නිෂ්පාදිත	
4. කාර්මික රසායනික	4. ඇඳුම් හා පැළඳුම්	4. රබර් නිෂ්පාදිත	
5. පිහන් බඩු	5. කඩදැසි සහ කඩදැසි නිෂ්පාදිත	5. යකඩ සහ වානේ	
6. විදුරු සහ විදුරු නිෂ්පාදන ගඩොල් සහ උළු	6. බනිජු තෙල් සහ ගල් අඟුරු	6. නිමගම් ලෝහ නිෂ්පාදිත	
7. ඉල්මනයිට්	7. ප්ලාස්ටික් නිෂ්පාදිත	7. යන්ත්‍ර සූත්‍ර හා උපකරණ	
	8. සිමෙන්ති සහ සිමෙන්ති නිෂ්පාදිත සහ ඇස්බෙස්ටෝස්		
	9. විදුලිබලයෙන් ක්‍රියා කරන යන්ත්‍ර සූත්‍ර		

සතර වැන්න, ඉහත සඳහන් ඒ ඒ කාර්මික වර්ගයන්ගේ ක්‍රියාකාරිත්වය ප්‍රාසාරණය වන පසුබිමක මෙම කාලසීමාව තුළදී වැදගත් කාර්මික ගණ කීපයක් ම කාර්ය විරහිත වීමට නැඹුරු විය. ඒවා නම් කල් තබාගැනීම සඳහා පිළියෙල කරන ලද ටින්වල ඇසුරු පළතුරු, එළවළු, මස් සහ මාළු සහ වෙනත් මුහුදු ආහාර (මින් මතු කල් තබා ගැනීම සඳහා පිළියෙල කළ ආහාර) පාවහන් සහ සම් නිෂ්පාදන, දූව හා තුනී ලැලි කාර්මික රසායනික ද්‍රව්‍ය, පිහන් බඩු, වීදුරු සහ වීදුරු නිෂ්පාදනයන්, ගඩොල්, උළු සහ ඉල්මනයිට්.

අළුත් ව්‍යාපාරික ආයතන හෝ අළුත් නිෂ්පාදන, අපගේ සමීක්ෂණයට ඇතුළත් වී යයි සැලකිල්ලට ගත් කල, ඉහත දැක්වූ ඒ ඒ ව්‍යාපාරික ක්‍රියාකාරිත්ව මාර්ගයන්ගේ වර්ධනයේ ලා ඇතිවූ, දියුණුව හුදෙක් සංඛ්‍යා තොරතුරුමය කරුණක් බව නිසැකය. වාර්තා සපයන ව්‍යාපාරික ආයතනයන්ගේ සහ එක් එක් ප්‍රධාන කර්මාන්ත ගණයන්ගේ නිෂ්පාදන වටිනාකම පිළිබඳ වෙනස II (අ) 2 (2) සංඛ්‍යා සටහනෙහි සමීක්ෂණය කොට දක්වා තිබේ.

II (අ) 2 (2) සංඛ්‍යා සටහන

වාර්තා සපයන ව්‍යාපාරික ආයතන සංඛ්‍යාව හා නිෂ්පාදන වටිනාකම

ක ර් මා න් ත ග ණ ය	වාර්තා සපයන ව්‍යාපාරික ආයතනවල සංඛ්‍යාවේ වෙනස	නිෂ්පාදන වටිනාකමෙහි වෙනස රුපි. දශ ලක්ෂ
1. ආහාර, බීම වර්ග සහ දුම්කොළ	— 234	+ 187.3
2. රෙදිපිළි, ඇඳුම් පැළඳුම් සහ සම් කර්මාන්තය ...	+ 103	+ 47.2
3. දූව හාණ්ඩ ඇතුළුව, දූව සහ දූව හාණ්ඩ නිෂ්පාදනය	+ 6	+ 6.5
4. කඩදැසි සහ කඩදැසි නිෂ්පාදන	+ 12	+ 19.9
5. රසායනික, බණිජ තෙල්, ගල් අඟුරු සහ ජලාස්චික් නිෂ්පාදන	+ 38	+ 66.6
6. ලෝහ නොවන ඛනිජ නිෂ්පාදන*	— 8	+ 23.3
7. මූලික ලෝහ නිෂ්පාදන	+ 1	+ 27.3
8. නිමගම් ලෝහ නිෂ්පාදන යන්ත්‍ර සූත්‍ර හා උපකරණ නිමැයුම	+ 70	+ 65.1
9. අන්තූනක නොසඳහන් නිමැයුම් නිෂ්පාදන ...	— 14	+ 1.2

* ඛනිජ තෙල් හා ගල්අඟුරු හැර.

රෙදිපිළි කර්මාන්තයේ, වාර්තා සපයන ව්‍යාපාරික ආයතන සංඛ්‍යාව 393 සිට 496 දක්වා වැඩි වූ අතර, මෙම ගණයේ වාර්තාගත නිෂ්පාදන වටිනාකම රුපියල් දශ ලක්ෂ 177.1 සිට රුපියල් දශ ලක්ෂ 224.3 දක්වා වැඩි විය. නිෂ්පාදන වටිනාකම ඉතාමත් ම අධික වූයේ ආහාර, පාන වර්ග, සහ දුම්කොළ ගණයේය. එහෙත්, මෙම ගණයට අයත්, වාර්තා සපයන ව්‍යාපාරික ආයතනයන්ගේ සංඛ්‍යාව 1967 දී 822 ව පැවතුණු අතර, 1968 දී 588 දක්වා සීඝ්‍රයෙන් පහත වැටුණි. මෙයට හේතු වූයේ සුළු ප්‍රමාණයේ බිඩි නිෂ්පාදකයන් කර්මාන්ත ක්ෂේත්‍රයෙන් ඉවත්වීමයි. 1968 දී ග්‍රාම සංවර්ධන හා සුළු කර්මාන්ත දෙපාර්තමේන්තුව විසින් බලපත්‍ර දරන ඒ ඒ පුද්ගලයින්ගේ වෙන් කිරීම් අඩු කැරුණ අතර, අපගේ සමීක්ෂණයේ ආවරණ පරිපථයට හසු නොවන වෙනත් නිෂ්පාදන ඒකක 3000 ක පමණ අළුත් වෙන් කිරීම් දෙන ලදී. අතිශයින් ම වැදගත් වූ මෙම අමුද්‍රව්‍යවල සැපයුම කුඩා කේවල වෙන්කිරීම් මගින් සීමා කිරීම නිසා සුළු ප්‍රමාණයේ නිෂ්පාදකයින් කීප දෙනෙකුටම නිෂ්පාදන ක්ෂේත්‍රයෙන් ඉවත්වීමට සිදුවිය. බිඩි කර්මාන්තයේ වාර්තා සපයන ව්‍යාපාරික ආයතනයන්ගේ සංඛ්‍යාව පහත වැටී තිබියදීත්, දුම්කොළ කර්මාන්තයේ වාර්තාගත නිෂ්පාදන වටිනාකම රුපි. දශ ලක්ෂ 18.5 ක ප්‍රමාණවත් වැඩිවීමක් දක්වයි. මෙයට බොහෝ සෙයින් ම හේතු වූයේ සීග්‍රව නිෂ්පාදන කර්මාන්තයේ පෙණුනු වර්ධන ප්‍රවේගයයි. දූව සහ තුනී ලැලි ගණයේ වාර්තා සපයන ව්‍යාපාරික ආයතනයන්ගේ සංඛ්‍යාව 14 සිට 20 දක්වා වැඩිවිය. මෙම වැඩිවීම නිෂ්පාදන වටිනාකමෙහි රුපි. දශ ලක්ෂ 6.5 ක වැඩිවීම ඇසුරු කැරිණි. එමෙන්ම රසායනික ඛනිජ තෙල්,

ගල් අඟුරු, රබර් හා ජලාස්චික ගණයේ (මින් මතු රසායනික කර්මාන්ත) තොරතුරු සපයන ව්‍යාපාරික ආයතනයන්ගේ සංඛ්‍යාව 246 සිට 284 දක්වා වැඩි වූ අතර එහි නිෂ්පාදන වටිනාකම රුපි. දශ ලක්ෂ 66.6 කින් ඉහළ ගියේය. රසායනික ගණයේ මෙම විශාල වැඩිවීම කර්මාන්තයෙහි අනෙක් ශාඛාවන්හි සිසු වර්ධනය හා අනුබද්ධ වූවක් බව නිසැකය. සබන්, ගිනිපෙට්ටි, රෙදිපිළි වැනි නිෂ්පාදන ශාඛාවන් විසින් මෙන්ම හෙසප්පික ද්‍රව්‍ය, තීන්ත ප්‍රසාධන භාණ්ඩ පිළියෙල කිරීම්, කෘමිනාශක ද්‍රව්‍ය යනාදිය නිපදවන රසායනික කර්මාන්තයේ ඇතැම් ශාඛාවන් විසින් ද රසායනික ද්‍රව්‍ය භාවිතා කරන ලදී. ඛනිජ තෙල් සහ ගල් අඟුරු හැර ලෝහ නොවන ඛනිජ නිෂ්පාදිත (ලෝහ නොවන ඛනිජ නිෂ්පාදිත) ගණයේ ලා මේ වසර තුළදී වාර්තා සැපයූ ව්‍යාපාරික ආයතනයන්ගේ ගණන සුළු වූ මුත් මෙම ගණයේ වාර්තාගත නිෂ්පාදන වටිනාකම රුපි. දශ ලක්ෂ 23.3 කින් වැඩිවිය. මෙයට බොහෝ කොටම හේතු වූයේ එහි උපගණය වන සිමෙන්ති සහ සිමෙන්ති නිෂ්පාදිත සහ ඇස්බ්ලැස්ට්ස් නිෂ්පාදිතයන්හි නිමැවුමෙහි ඇති වූ වැඩිවීමයි. මෙම උපගණය තුළින් ඇස්බ්ලැස්ට්ස් නිෂ්පාදනය, ගොඩනැගිලි කර්මාන්තයේ වර්ධනය සිදුවන වේගයෙන්ම වැඩි නොවීය. දේශීය උළු කර්මාන්තයෙහි සංවර්ධනයට අනුබලයක් දීම වස් ඉහත කී ඇස්බ්ලැස්ට්ස් කර්මාන්තයට අවශ්‍ය අමුද්‍රව්‍ය ආනයනය සීමා කිරීම, සඳහා රජය විසින් හිතාමතාම අනුගමනය කොට ඇති ප්‍රතිපත්තිය මෙයට හේතුවිය.

සකස්කරන ලද ලෝභයෙන් කළ නිෂ්පාදනයන්, යන්ත්‍ර සූත්‍ර උපකරණ ගණයේ ලා වාර්තා සැපයූ ව්‍යාපාරික ආයතනයන්ගේ සංඛ්‍යාව මේ වසර තුළදී 70 කට වැඩි වූ අතර නිමැවුමේ වටිනාකම රුපි. දශ ලක්ෂ 65.1 කින් වැඩිවිය. මෙහි ප්‍රධාන උප ගණයට කටු කම්බි, කම්බි ඇණ, ගල්ව නයිස් නිෂ්පාදිත යනාදිය අඩංගු වෙයි. මේ අනුව, මේ ගණයේ නිෂ්පාදන වටිනාකමේ වැඩිවීම මෑත වර්ෂවල දක්නට ලැබුණු ගොඩනැගිලි කටයුතුවල ඉහල නැගීම ඇසුරු කර සිදුවන්නට ඇත. මෙම කර්මාන්ත ගණයේ අනෙක් ඉංජිනේරු අංශයන්හි බෝට්ටු සඳහා නිපදවන ලද කොටස්, මහන යන්ත්‍ර, බයිසිකල්, කාර් යනාදිය වැනි විවිධ නිෂ්පාදිත විශාල ප්‍රමාණයක් ඇතුළත් විය.

1968 නිෂ්පාදන වටිනාකමෙහි මූර්ත වැඩිවීම පිළිබඳ ඇස්තමේන්තු සැකසීම වස් 1968 දී නිෂ්පාදන වටිනාකම රුපි. පන් ලක්ෂය ඉක්ම වූ ව්‍යාපාරික ආයතනයන් 134 ක ආදර්ශකයන් යොදවා ගත් අතර මෙම කාලසීමාවේදී ඒවායේ නිෂ්පාදන ප්‍රමාණය සහ වටිනාකමේ වෙනස් කිරීම් සහ සැලකිය යුතු වශයෙන් වැඩි විය. වසර දෙක අතර කාලසීමාවේ නිමැවුම් ප්‍රමාණයන් සැසඳීම හැමවිටම කළ හැකි නොවේ. ඊට හේතු වූයේ සෑම ව්‍යාපාරික ආයතනයක් විසින්ම එකම මිනුම් ඒකකයක් වර්ෂ දෙකෙහිදීම භාවිතා නොකිරීමත්, තොරතුරු සැපයීමට මුළුමනින්ම අපොහොසත් වීමත් නිසාය. සංසන්දනය අර්ථවත් වූ හැම තත්වීම කර්මාන්තයේ වැදගත් වර්ධන අංශයන්හි ආදර්ශක වේගය ඇති කරවන ව්‍යාපාරික ආයතනයන් කීපයෙහි ම 1968 දී විශාල නිමැවුම් ප්‍රමාණයක් ඇති වූ බැව් පෙනී ගියේය. මෙහිලා නිමැවුමෙහි වැඩිවීම ප්‍රතිශත ප්‍රමාණ සැලකීම මේ වැඩිවීම පමණක් වැඩිවිය. ආදර්ශයට ඇතුළත් වූ ආයතන සඳහා සියයට 34.2 ක් ප්‍රධාන කර්මාන්ත ගණයන් අනුව වර්ග කරන ලද මෙකී ආදර්ශක ව්‍යාපාරික ආයතනවල නිෂ්පාදන වටිනාකමෙහි වෙනස්කම් II (අ) 2 (3) සංඛ්‍යා සටහනින් දැක්වෙයි. නිෂ්පාදන වටිනාකමේ මුළු ප්‍රතිශත වැඩිවීම සියයට 35.2 ක් වූ අතර වාර්තා සැපයූ සියළුම ව්‍යාපාරික ආයතනයන් සඳහා වූ එම සංඛ්‍යාව සියයට 46.6 ක් විය.

II (අ) 2 (3) සංඛ්‍යා සටහන

රුපියල් දහස් ගණනින්

	1967	1968	% වැඩිවීම
1. ආහාර, බීම වර්ග සහ දුම්කොළ	93,047	145,955	56.9
2. රෙදිපිළි කර්මාන්තය	100,197	114,993	14.8
3. දව සහ දව නිෂ්පාදිත	2,711	6,257	130.8
4. කඩදැසි සහ කඩදැසි නිෂ්පාදිත	25,288	30,960	22.4
5. රසායනික කර්මාන්තය	105,375	138,805	31.7
6. ලෝහ නොවන ඛනිජ නිෂ්පාදිත	56,003	78,089	39.4
7. සකස්කරන ලද ලෝහමය නිෂ්පාදිත	69,511	91,969	32.3
8. අන් තැනක සඳහන් නොවන, නිෂ්පාදිත	528	678	28.4
එකතුව	452,660	607,706	34.3

සංඛ්‍යා සටහන II (අ) 3

1964-1968 කර්මාන්ත නිෂ්පාදනයේ වටිනාකම ප්‍රධාන ආර්ථික රැණ අනුව

	රුපියල් දශ ලක්ෂ					සියයට ගණන				
	1964	1965	1966	1967	1968	1964	1965	1966	1967	1968
අ. පාරිභෝගික භාණ්ඩ ...	340.1	456.9	480.3	528.9	694.8	63.3	53.9	56.5	55.4	49.7
1. ආහාරපාන හා දුම්කොළ ...	133.0	143.9	144.0	185.7	238.4	24.8	17.0	16.9	19.5	17.0
අ. ආහාර නිෂ්පාදන ...	36.0	28.0	30.9	33.7	40.8	6.7	3.4	3.6	3.5	2.9
ආ. කල්තැබිය හැකි සහ වින් වල අසුරන ලද පලතුරු, එළවළු, මස් මාළු සහ අනෙකුත් මුහුදු ආහාර(2)	3.8	5.4	5.1	6.7	8.4	0.8	0.6	0.6	0.7	0.6
ඇ. විස්කෝෂු සහ රසකැවිලි	30.9	34.9	38.6	33.3	44.3	5.7	4.1	4.5	3.5	3.2
ඈ. සිසිල් බීම ...	13.4	16.0	11.6	14.5	17.3	2.5	1.9	1.4	1.5	1.2
ඉ. අරක්කු, බීර, ස්ට්‍රොව් යනාදිය (3)	2.7	7.6	5.5	5.5	17.1	0.5	0.9	0.6	0.6	1.2
ඊ. දුම්කොළ ...	46.2	52.0	52.3	92.0	110.5	8.6	6.1	6.2	9.7	7.9
ඈ. දුම් පැළඳුම් ...	54.9	55.5	56.1	48.1	55.7	10.2	6.5	6.6	5.0	4.0
2. පාවහන් සහ සම්භාණ්ඩ ...	23.4	24.7	27.7	31.9	32.4	4.3	2.9	3.3	3.3	2.3
4. විවිධ රසායනික භාණ්ඩ(5)...	73.7	91.2	101.9	98.2	118.9	13.7	10.8	12.0	10.3	8.5
5. කඩදැසි නිෂ්පාදනයන් සහ කඩදැසි භාණ්ඩ(6)	19.2	16.2	22.3	20.8	19.4	3.6	1.9	2.6	2.2	1.4
6. සෑදු ලෝහ භාණ්ඩ (යන්ත්‍රෝපකරණ හැර) (7)	9.2	9.0	7.7	7.7	9.1	1.7	1.0	0.9	0.8	0.7
7. ප්ලාස්ටික් භාණ්ඩ ...	10.6	13.4	14.5	15.9	32.5	2.0	1.6	1.7	1.8	2.3
8. විදුරු සහ විදුරු භාණ්ඩ ...	—	—	—	—	4.8	—	—	—	—	0.3
9. පිහන් බඩු ...	2.4	2.4	2.3	4.4	8.5	0.4	0.3	0.3	0.5	0.6
10. රබර් භාණ්ඩ (8)	13.3	8.0	7.0	14.0	28.2	2.5	1.0	0.8	1.4	2.0
11. නූල් කැටීම, රෙදිපිළි විවීම හා නිම කිරීම ...	—	91.3	95.1	97.1	136.2	—	10.8	11.2	10.2	9.7
12. දැව නිෂ්පාදන ...	—	—	—	3.6	8.0	—	—	—	0.4	0.6
13. නිෂ්පාදන භාණ්ඩ (අන්තරාක සඳහන් නොවූ) (9)	0.4	1.3	1.7	1.5	2.7	0.1	0.1	0.2	0.1	0.2
ආ. අන්තර් භාණ්ඩ ...	146.3	316.1	296.5	297.2	478.8	27.2	37.3	34.9	31.2	34.2
1. ආහාර නිෂ්පාදනයන් (10)	124.7	271.6	245.9	236.6	371.2	23.2	32.1	28.9	24.8	26.5
2. සෑදු ලෝහ භාණ්ඩ (යන්ත්‍රෝපකරණ හැර) (11)	4.9	9.3	8.5	8.5	8.9	0.9	1.1	1.0	0.9	0.6
3. කඩදැසි නිෂ්පාදනයන් සහ කඩදැසි භාණ්ඩ (12)	10.9	13.1	11.5	13.9	35.2	2.0	1.5	1.4	1.5	2.5
4. තුනී ලෑලි ...	3.9	5.2	6.5	6.8	8.9	0.7	0.6	0.8	0.7	0.6
5. ඉල්මනයිට් නිෂ්පාදනයන් ...	0.9	1.3	1.4	1.4	2.2	0.2	0.2	0.2	0.1	0.2
6. කාර්මික රසායන (13)	1.0	1.6	1.9	1.9	2.3	0.2	0.2	0.2	0.2	0.2
7. විදුලි යන්ත්‍ර සහ වෙනත් උපකරණ ...	—	14.0	20.8	28.1	41.8	—	1.6	2.4	3.0	3.0
8. පෙට්ට්‍රෝලියම් සහ ගල් අඟුරු නිෂ්පාදනයන් ...	—	—	—	—	8.3	—	—	—	—	0.6
ඇ. ආයෝජන භාණ්ඩ ...	51.1	74.0	73.5	128.1	225.0	9.5	8.7	8.6	13.4	16.1
1. සෑදු ලෝහ භාණ්ඩ (යන්ත්‍රෝපකරණ හැර) (14)	24.4	26.4	32.8	37.9	61.5	4.5	3.1	3.8	4.0	4.4
2. රබර් භාණ්ඩ (15)	3.7	11.1	11.9	6.7	13.0	0.7	1.3	1.4	0.7	0.9
3. සිමෙන්ති, සිමෙන්ති නිෂ්පාදන සහ ඇස්බැස්ටෝස් නිෂ්පාදනයන් ...	23.0	36.5	28.8	53.5	70.0	4.3	4.3	3.4	5.6	5.0
4. යන්ත්‍ර සූත්‍ර (විදුලි යන්ත්‍ර හැර) සහ ප්‍රවාහණ උපකරණ ...	—	—	—	19.8	45.9	—	—	—	2.0	3.3
5. ගඩොල් සහ උළු ...	—	—	—	10.2*	7.3	—	—	—	1.1	0.5
6. යකඩ සහ වානේ ...	—	—	—	—	27.3	—	—	—	—	2.0
එකතුව ...	537.5	847.0	850.3	954.2	1398.6	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0

* විදුරු නිෂ්පාදන අඩංගුවේ.

මූලය: ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුව

- (1) කිරි නිෂ්පාදන, අධිස්කූම් සහ ලුණු, මාර්පරින් යනාදිය.
- (2) ජූලි වර්ග, පේලි වර්ග, සාස් වර්ග, පළතුරු වර්ග යනාදිය.
- (3) අරක්කු නිෂ්පාදන සංඛ්‍යා 1968 වර්ෂයට පමණි.
- (4) කම්ප, බැනියම් යනාදිය.
- (5) ගෞෂ්ඨික ද්‍රව්‍ය, විලවුන්, සබන් වර්ග සහ පවිත්‍ර කිරීමේ සංභෝග, ගිනි පෙට්ටි, දන්තාලේප යනාදිය.
- (6) ලියන කඩදැසි, අභ්‍යාස පොත් යනාදිය.
- (7) ඇලුමිනියම් භාජන.
- (8) මෝටර් රථ සහ බයිසිකල් ටයර් සහ විදුලි, පෙල්ලම් භාණ්ඩ හා ගෘහෝපකරණ.
- (9) සපන්තු පොලිස්, බුරුසු, පෙල්ලම් බඩු, කෘත්‍රීම රන්රිදී ආහරණ යනාදිය.
- (10) ගව සහ කුකුල් ආහාර, එළවළු තෙල් වර්ග, අධිස්, කපාපු පොල් යනාදිය.
- (11) භාජන.
- (12) මුද්‍රණ කඩදැසි, කාටන්, අනිකුත් ඇසුරුම් පෙට්ටි සහ ඔහන කඩදැසි.
- (13) කෝස්ටික් සෝඩා සහ කෙල්ටින්.
- (14) කටුකම්බි, කම්බි ඇණ, ගැල්වනයිස් කළ භාණ්ඩ යනාදිය.
- (15) ටයර් නැවත පිරවීම.
- (16) රෝල් වානේ සහ කම්බි භාණ්ඩ.

කර්මාන්ත කරනයෙහි ලා වෙනස් වෙමින් පවතින රටාව

II (ආ) 2 සංඛ්‍යා සටහන, තවදුරටත් විග්‍රහ කිරීමේ දී පෙනී යනුයේ, 1967 න් පසු කාර්මික කරණයේ ව්‍යුහයෙහි සහ රටාවෙහි මූලික වශයෙන් විශාල වෙනස්කම් සිදුවී නොමැති බවයි. ඉකුත් වර්ෂයේ දී මෙන් ම, ආහාර ද්‍රව්‍ය සකස් කිරීමේ කර්මාන්තය ඉතාමත් ම වැදගත් අංශය ලෙස තවදුරටත් පැවතුනි. ආහාර පාන, බීම වර්ග සහ දුම්කොළ නිෂ්පාදනයෙහි වටිනාකම, 1967 දී මෙන් ම 1968 වර්ෂයෙන් දී ද මුළු කාර්මික නිෂ්පාදන වටිනාකමින් සියයට 44 ක් විය. කෙසේ වුවද, 1964 වර්ෂයෙන් පසු, කාර්මිකරණ රටාවෙහි උපනතීන්වල වෙනසක් පෙන්නුම් කෙරේ. පළමු කර්මාන්ත ගණ දෙක, එනම්, ආහාර, බීම වර්ග හා දුම්කොළ සහ රෙදිපිළි, මේ කාලප්‍රදේශ තුළ දී පහත වැටීමේ උපනතියක් දක් වූ අතර, අන්තිම ගණ තුන, එනම්, ලෝහ නොවන ඛනිජ නිෂ්පාදන, මූලික හා නිමවී ලෝහ භාණ්ඩ ඒවායේ සාපේක්ෂ වැදගත්කම වැඩි කොට ගෙන ඇත. ආහාර ද්‍රව්‍ය සකස් කිරීමේ කර්මාන්තයන් හි සාපේක්ෂ වැදගත් කම 1964 දී පැවැති කොටස් වලින් අඩක් පමණවන තෙක් පහළ වැටී ඇති අතර, රෙදිපිළි කර්මාන්තයේ කොටස ද, එහි පෙර පැවැති ප්‍රමාණයට වඩා සියයට 90 ක් පමණ දක්වා අඩු වී ඇත. අනික් අතින් බලන කල, මූලික සහ නිමවී ලෝහ නිෂ්පාදන ගණයන් හි සාපේක්ෂ වැදගත්කම 1964 දී සියයට 7.2 සිට 1968 දී සියයට 14.0 දක්වා ඉහළ ගොස් ඇත. මේ අනුව කාර්මික වෘද්ධියෙහි ලා ලෝහ නිෂ්පාදිත ගණයන්, ඉතාමත් ගතික අංශයන්ව පැවතුණි.

කර්මාන්තයෙහි, ගණය සහ ප්‍රධාන නිෂ්පාදිතයන් අනුව කාර්මික නිෂ්පාදනයෙහි වටිනාකම විශ්ලේෂණය කොට ඇති II (ආ) 3 වැනි සංඛ්‍යා සටහනෙහි ද, මෙකී පුළුල් වෙනස්වීම් දක්වා ඇත. 1964 දී පාරිභෝජන භාණ්ඩ යනුවෙන් පුළුල් වශයෙන් හඳුන්වා ඇති කර්මාන්තයන්හි, නිපැයුමේ වටිනාකම කාර්මික නිෂ්පාදනයේ මුළු වටිනාකමින් සියයට 63.3 ක් ද, ගොඩනැගිලි සඳහා අවශ්‍ය වන ද්‍රව්‍යයන්, ලෝහ සහ උපකරණයන් අඩංගු වන පරිදි ඉතාමත් පුළුල් වශයෙන් ආයෝජන භාණ්ඩ යනුවෙන් හඳුන්වා ඇති කර්මාන්තයන්හි නිෂ්පාදනය, මුළු කාර්මික නිෂ්පාදිත වටිනාකමින් සියයට 10 ක්, වූ අතර, 1968 වර්ෂයේ දී පාරිභෝගික භාණ්ඩ ගණයේ නිපැයුමෙහි ප්‍රතිශත වටිනාකම තියුණු ලෙසින් සියයට 49.7 දක්වා පහත වැටී ඇත. අනික් අතින් බලන කල්හී, ආයෝජන භාණ්ඩ ගණයේ නිපැයුමේ වටිනාකම සියයට 16.1 කින් ඉහළ ගොස් ඇත. කාර්මිකරණයේ දී, කාර්මික නිෂ්පාදන රටාවෙහි වෙනස්කම් සිදු වන්නේ ය. කාර්මිකරණය, අවස්ථා අනුව ඉදිරියට යත් ම, ප්‍රාග්ධන භාණ්ඩ, රසායනික ද්‍රව්‍ය සහ කල් පවතින පාරිභෝගික භාණ්ඩ යනාදියට ඇති ඉල්ලුමෙහි සාපේක්ෂ වශයෙන් සීඝ්‍ර වර්ධනයක් සහ ආහාර, රෙදිපිළි සහ ඇඳුම් පැළඳුම් සඳහා ඇති ඉල්ලුමෙහි සාපේක්ෂ වශයෙන් මද වැඩිවීමක් ඇති වීම සාමාන්‍යයෙන් ඇති වන වෙනස්කම් ය. කාර්මිකරණයෙහි විවිධ අවස්ථාවන්හිදී නිමැයුම් රටාවෙහි මෙකී වෙනස්කම් කෙරෙහි ඉල්ලුමට අමතරව වෙනත් සාධකයන්ද වගකිව යුතු වන්නේ ය. මුල් අවස්ථාවේදී, පාරිභෝජන භාණ්ඩ නිෂ්පාදනය සරල නිෂ්පාදන ක්‍රමයන් සහ මද ශිල්පීය දැනුමක් අවශ්‍ය නිෂ්පාදන ක්‍රම පමණක් අනුගමනය කෙරෙනු ලබන අතර, එයින් පාරිභෝජන භාණ්ඩ රාශියක් නිපදවීමට හැකි වනු ඇත. දිගු කල් නොගොස්ම ප්‍රශස්ත ප්‍රමාණයේ රසායනික ද්‍රව්‍ය සහ ප්‍රාග්ධන භාණ්ඩ නිපදවන ව්‍යාපාරික ආයතනයන් කාර්මික ක්ෂේත්‍රයෙහි ඇරඹෙනු ඇත. වෙළෙඳපල ප්‍රසාරණය වීම, කාර්මික ශිල්පීය වෙනස් කම් සහ කාර්මික ශිල්පීය පුහුණුවෙහි දියුණුව වීයින් මෙකී උපනතිය වෙගවත් කෙරෙයි. පුළුල් ලෙස බලන කල, මෙම වර්ධනය, පාරිභෝජන මධ්‍යස්ථානවලට ආසන්නව කර්මාන්ත ශාලා පිහිටුවීමට ජාත්‍යන්තර වශයෙන් ක්‍රියාත්මක වන සංවිධාන පෙළඹවන ආර්ථික හා දේශ පාලන සාධකයක් වශයෙන් සැලකිය හැකි ය. ඇත්ත වශයෙන් ම, විදේශීය ව්‍යාපාරික ආයතනවල දේශීය ශාඛා, 1968 දී උසස් වෘද්ධි ප්‍රවේගයක් කාර්මික අංශය වෙත සැපයූ බව සමීක්ෂණයෙන් හෙළි වේ.

කාර්මිකරණයෙහි ව්‍යුහය සහ රටාව පිළිබඳ වූ ඉහත සඳහන් විග්‍රහය කුලින් නිගමනයන් දෙකක් කරා එළඹිය හැකි වෙයි. පළමු වැන්න, ඍකස් කරණ ලද ලෝහ නිෂ්පාදිතයන්, යන්ත්‍ර සූත්‍ර සහ ද්‍රවාහන උපකරණ සහ විදුලි යන්ත්‍රෝපකරණ කාර්මික වර්ධනයෙහි ඉතාමත් ගතික අංශයන් වීමය. දෙවැන්න කාර්මික වර්ධන රටාව පාරිභෝගික භාණ්ඩ නිපදවීමේ සිට ප්‍රාග්ධන භාණ්ඩ නිෂ්පාදනය කරන කර්මාන්තයන් කරා යොමු වීමය.

කාර්මික ඒකකයෙහි ප්‍රමාණය

නිමැවුමෙහි වටිනාකම සහ වැටුප් විය:ම අනුව කාර්මික සමාගම්වල විශාලත්වය බෙදී ගිය අයුරු පිළිවෙලින් II (ආ) 4 සහ II (ආ) 5 සංඛ්‍යා සටහන් වලින් දක්වේ.

ඉකුත් වර්ෂයේ දී මෙන් ම, පාරිභෝජන භාණ්ඩ නිෂ්පාදන අංශයෙහි කුඩා පරිමානයේ කර්මාන්තයන් සංකේන්ද්‍රණය වී තිබූ අතර කෝපි, සහ මිරිස් සහ තුනපහ කුඩු, මැකරෝනි, නූල්ඩස් සහ ස්පැගටි, පපඩම් යනාදිය සහගෙනු සහ මැසු ඇඳුම් යනාදියෙහි ප්‍රධාන සැපයුම්කරු වූයේ ය. දුම්කොළ කර්මාන්තය සම්බන්ධයෙන් බලන කල, ආනයන සලාක ප්‍රමාණය අඩු කිරීම කාර්මික ඒකකයන් හි දැවටුම් කොළ හිඟයක් ඇති කෙළේ ය. නොවැලැක්විය හැකි ප්‍රතිඵලය වූයේ වැදගත් වූ මෙම අමු ද්‍රව්‍ය සඳහා කළුකඩයක් ඇතිවීමයි. එහෙයින් සුළු ව්‍යාපාරිකයන්ට, බීඩ් නිෂ්පාදනයේ යෙදීම වෙනුවට තම අමු ද්‍රව්‍ය සලාක විකිණීම වඩා ලාභදායී විය. එහෙයින් නව සලාක පිළිවෙත සුළු ව්‍යාපාර දුර්වල කළ අතරම, මහා පරිමානයේ ආනයනයන් ගේ වර්ධනය කෙරෙහි හිතකර විය. විශාලම ව්‍යාපාරික ආයතනයන් හතෙකි. නිෂ්පාදනය 1967 දී මුළු බීඩ් නිෂ්පාදනය වටිනාකමින් සියයට 25.9 ක් වූ අතර, 1968 දී මුළු වටිනාකම සියයට 41.6 දක්වා වැඩි වූ බැව් ලංකා මහ බැංකුවේ සමීක්ෂණයෙන් පෙන්වුම් කෙරෙයි.

සංඛ්‍යා සටහන II (ආ) 4

1968 නිෂ්පාදන සමාගම් විශාලත්වය අනුව බෙදී ගිය අයුරු — නිමැවුම් වටිනාකම පදනම් කොට

කාර්මික ගණය		නිමැවුම් වටිනාකම			
		රුපි. 250 දහසට අඩු	රු. 250 දහස-රුපි. 2 දහ ලක්ෂ 2 අඩු	රුපි. 2 දහ ලක්ෂ 2 හා ඊට වැඩි	එකතුව
1. ආහාර පාන වර්ග සහ දුම්කොළ නිෂ්පාදනය	සමාගම් ගණන නිමැවුමේ % ගණන	479 51.3	83 9.4	26 29.3	588 100.0
2. රෙදි පිළි, ඇඳුම් පැළඳුම් සහ සම්භාණ්ඩ කර්මාන්තය	සමාගම් ගණන නිමැවුමේ % ගණන	398 13.8	83 21.6	15 64.6	496 100.0
3. දැව, සහ දැව භාණ්ඩ (ගෘහ භාණ්ඩ ඇතුළුව)	සමාගම් ගණන නිමැවුමේ % ගණන	14 4.8	4 11.2	2 84.0	20 100.0
4. කඩදැසි සහ කඩදැසි භාණ්ඩ නිෂ්පාදනය	සමාගම් ගණන නිමැවුමේ % ගණන	58 9.7	29 48.9	3 41.4	90 100.0
5. රසායන ද්‍රව්‍ය, බණිප් තෙල්, ගල් අඟුරු රබර් සහ ප්ලාස්ටික් භාණ්ඩ නිෂ්පාදනය	සමාගම් ගණන නිමැවුමේ % ගණන	206 11.8	59 19.4	19 68.8	284 100.0
6. ලෝහ නොවන බණිප් නිෂ්පාදනයන් (පෙට්ටෝලියම් සහ ගල් අඟුරු හැර)	සමාගම් ගණන නිමැවුමේ % ගණන	36 3.4	11 9.1	6 87.5	5 100.3
7. මූලික ලෝහ නිෂ්පාදනයන්	සමාගම් ගණන නිමැවුමේ % ගණන	— —	— —	1 100.0	1 100.0
8. සකස් කළ ලෝහ භාණ්ඩ, යන්ත්‍ර සූත්‍ර සහ උපකරණ නිෂ්පාදනය	සමාගම් ගණන නිමැවුමේ % ගණන	154 9.2	74 33.5	25 57.3	253 100.0
9. නිෂ්පාදිත භාණ්ඩ (අන් තැනක සඳහන් නොවන)	සමාගම් ගණන නිමැවුමේ % ගණන	15 29.6	4 70.4	— —	19 100.0
එකතුව	සමාගම් ගණන නිමැවුමේ % ගණන	1360 28.1	347 17.2	97 54.7	1804 100.0

මූලය: ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුව

සංඛ්‍යා සටහන II (අ) 4 (1)

තෝරාගත් ව්‍යාපාරික ආයතනවල සේවා නියුක්තිය, වැටුප් වැය සහ නිෂ්පාදන වටිනාකම

	සමාගම් ගණන (1)	සේවා නියුක්තිය (2)	වැටුප් වැය රු. දහස් (3)	නිෂ්පාදනයේ වටිනාකම රු. දහස් (4)	නිෂ්පාදනයේ මුළු වටිනාකමෙන් (4) % ගණන වශයෙන්
1. විවිධ ආහාර නිෂ්පාදනය ...	10	3,409	7,186	80,615	32.2
2. එළවළු, තෙල් සහ මේද ...	7	2,824	11,961	19,010	11.7
3. කල්තබාගත් සහ වින්වල ඇසුරු ආහාර ...	4	273	322	5,018	59.5
4. විස්කෝතු සහ රසකැවිලි ...	5	866	1,074	29,818	67.3
5. සිසිල් බීම ...	7	1,746	5,744	28,796	83.8
6. දුම්කොළ ...	8	5,260	9,106	92,454	83.7
7. ඇඳුම් සහ පැළඳුම් ...	10	1,601	2,181	17,962	32.2
8. නූල් කැටීම සහ රෙදිපිළි විවීම	11	4,159	11,268	87,470	64.2
9. සපත්තු සහ හම් ...	4	2,090	5,488	23,909	73.8
10. දූව නිෂ්පාදන ...	3	1,238	2,999	5,408	67.3
11. කඩදැසි සහ කඩදැසි බෝධි ...	13	2,209	6,277	37,247	68.2
12. විවිධ රසායනික ද්‍රව්‍ය ...	15	3,016	13,944	94,823	79.7
13. බණිප් තෙල් සහ ගල් අඟුරු... නිෂ්පාදන ...	3	347	3,301	8,265	100.0
14. රබර් නිෂ්පාදන ...	4	1,738	5,351	31,713	76.8
15. ජලාස්චික් නිෂ්පාදන ...	7	930	912	13,201	40.6
16. විදුරු සහ විදුරු නිෂ්පාදන ...	2	558	765	3,842	80.0
17. සිමෙන්ති සහ ඇස්බ්ලැස්ටෝස්	2	1,894	8,532	65,476	93.5
18. ගඩොල් සහ උළු ...	3	929	1,999	5,208	71.1
19. ලෝහ නිෂ්පාදන ...	23	3,569	8,154	56,736	71.4
20. යන්ත්‍ර සහ ප්‍රවාහණ උපකරණ	12	3,055	6,862	36,150	78.8
21. විදුලි යන්ත්‍ර ...	11	1,194	2,663	31,726	75.8
එ ක තු ව ...	164 (9.1*)	42,905 (42.3*)	116,089 (61.6*)	774,847	55.4
මුළු එ ක තු ව ...	1,804	101,348	188.4†	1398.6†	100.0

මූලය: ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුව

* මුළු එකතුවෙහි සියයට ගණන වශයෙන්

† දශ ලක්ෂ

II (ආ) 4 සංඛ්‍යා සටහනට අනුව වාර්ෂික මුළු නිමැවුම රුපි. ෫෧ ලක්ෂ 2 කට වැඩි ව්‍යාපාරික ආයතන 97 ක් විය. මෙම ව්‍යාපාරික ආයතනයන් 97 හි මුළු නිෂ්පාදිතය රු. ෫෧ ලක්ෂ 722 කට ආසන්න වූ අතර, මුළු නිෂ්පාදිත වටිනාකමින් සියයට 54.7 ක් විය. අනිත් අතින් බලන කල 1967 දී නිමැවුම රුපි. ෫෧ ලක්ෂ 2 කට වැඩි වූ ව්‍යාපාරික ආයතනයන් 59 ක් පැවැති අතර, මුළු නිෂ්පාදනයෙහි ලා ඒවායේ සාපේක්ෂ කොටස මීට වඩා වැඩි වූයෙන්, සියයට 67 කට ආසන්න විය. එසේම, රුපියල් 2,50,000 සිට රුපි. ෫෧ ලක්ෂ 2 දක්වා ප්‍රමාණයක මුළු නිමැවුමක් ඇති ව්‍යාපාරික ආයතන සංඛ්‍යාව ෫ 1967 දී සියයට 25.3 සිට 1968 දී සියයට 17.2 දක්වා අඩු වී ගියේය. ඒ අනුව, මුළු නිමැවුමෙහි, කුඩා ව්‍යාපාර ආයතනවල සාපේක්ෂ කොටස 1967 දී සියයට 8.3 සිට 1968 දී සියයට 28.1 දක්වා ඉහළ ගියේ ය. එසේ වුවද, ඇතැම් කර්මාන්ත ගණවල ව්‍යාපාරික ආයතනයන් කිහිපයක් වෙත නිෂ්පාදනය සංකේන්ද්‍රනය වී යෑමෙහි ප්‍රමාණය, මෙකී සංඛ්‍යා තොරතුරුවලින් පෙන්නුම් කර තිබෙනවාට වඩා වැඩි වනු ඇත.

අප විසින් දේශීය කර්මාන්තයන් ගේ කතිපයාධිකාරී සවිභාවය පෙන්වීම සඳහා නිෂ්පාදනය, සේවා නියුක්තිය සහ වැටුප් පිළිබඳ තොරතුරු II (ආ) 4 (1) සංඛ්‍යා සටහනෙහි එක් රැස් කොට ඇත. මහා පරිමාණ නිෂ්පාදනයෙහි සැලකිය යුතු කොටසක් විශේෂිත වූ භාණ්ඩ ආනයන කරනු ලබන විශේෂ කර්මාන්තයන් කෙරෙහි සංකේන්ද්‍රණය වී ඇති බැව් දැකිය හැකි ය. රාජ්‍ය අංශයෙහි විශාල ඒකකයන් අත්හැරි කල, විශාලතම ව්‍යාපාරික ආයතනයන් පහත සඳහන් කර්මාන්තයන් හි පැවතුනි. සිසිල් බීම් සහ අංගාරික ජලය, බිර සහ ස්ටුවට්, ඇස්බැස්ටෝස්, පාවහන් සහ සම්, විදුලි යන්ත්‍ර සූත්‍ර සහ උපකරණ, රබර් නිෂ්පාදිත සහ රසායනික නිෂ්පාදිතයන්, රබර් භාණ්ඩ කර්මාන්තයෙහි මුළු නිෂ්පාදිතයෙන් සියයට 76.8 ක් ම, ව්‍යාපාරික ආයතනයන් හතරක් විසින් නිපැයනු ලැබයි. සිසිල් බීම් සහ අංගාරික ජලය නිපදවනු ලබන කර්මාන්තයන් හි සංකේන්ද්‍රණයේ ප්‍රමාණය ඊටත් වඩා වැඩි විය. මෙම අංශයෙහි නිපැයුමෙන් සියයට 89.5 ක්, කර්මාන්ත ආයතන හතරක් විසින් නිපදවනු ලැබේ. වෙනත් කර්මාන්තයන් කිහිපයක ම මෙම වර්ධනය වීමේ ක්‍රියාවලිය ස්ථානගත වීම සිදු වී ඇත. පාවහන් සහ හම් නිෂ්පාදිත කර්මාන්තයන් නිදසුනක් වශයෙන් ගත් කළ මුළු නිෂ්පාදනයෙන් සියයට 74 ක් ම ව්‍යාපාරික ආයතන 4 ක් මගින් සැපයුණ අතර, සෙසු ව්‍යාපාරික ආයතනයන් තුනෙහිම නිෂ්පාදනය භා තරමට ප්‍රමාණයක් ඉන් එක් ව්‍යාපාරික ආයතනයක් විසින් නිපදවනු ලැබෙයි. කාර්මික නිෂ්පාදනයෙන් සියයට 55.4 ක් ද, මුළු සේවා නියුක්තියෙන් සියයට 41.3 ක් ද, මුළු වැටුප් ප්‍රමාණයෙන් සියයට 61.6 ක් ද, අපගේ නියැදි සමීක්ෂණයට ඇතුළත් වූ ව්‍යාපාරායතන 164 ක් වෙත පැවරිය හැකි කර්මාන්ත ගණයන් කිහිපයක් ම, කර්මාන්ත තුළ නිෂ්පාදන ක්‍රම සහ කාර්මික ශිල්පීය හැඩ ගැසීම්වල සවිභාවය මහා පරිමාණ නිෂ්පාදන කටයුතු කෙරෙහි හිතකර බවක් දක් විය. සමහර කර්මාන්තයන් හි, විශේෂයෙන් ම රසායනික ද්‍රව්‍ය නිෂ්පාදනයෙහි, නිෂ්පාදිත ක්‍රියාවලියෙන් ප්‍රතිබද්ධ භාණ්ඩ නිෂ්පාදනය සිදු වේ. කර්මාන්තයන් විසින් ප්‍රශස්ත ලාභාංශ ලබා ගැනීම සඳහා ව්‍යාපාර ආයතන විසින් තම කටයුතු තව මාර්ග කරා යොමු කල යුතුය. මේ අනුව, නිෂ්පාදනය කිරීමේ පරිමාව විශාල වූ අතර, මෙම කර්මාන්තයන්හි වූ උපනතිය මහා පරිමාණ නිෂ්පාදනය කෙරෙහි විය.

II (ආ) 5 සංඛ්‍යා සටහන විශාලත්වය අනුව, ව්‍යාපාරායතනයන් හි ව්‍යාප්තිය පෙන්නුම් කිරීමේ මෙකී හැදෑරීම සම්පූර්ණ කිරීමට උපකාරී වෙයි. බලාපොරොත්තු විය හැකි පරිදි, ව්‍යාපාරායතනවල විශාලම සංඛ්‍යාතය මුළු වැටුප් බිල රු. 15,000 ට අඩු ගණයේ විය. එසේ වුවද, එම කර්මාන්තයන්හි වැටුප් වියදම, මුළු වැටුප් බිලෙන් සියයට 31 ක් පමණි. අනිත් අතින් බලන කල, මුළු වැටුප් වියදම රු. 50,00,000 වූ ගණයෙහි මුළු ව්‍යාපාරික ආයතන සංඛ්‍යාව 56 ක් පමණක් වන නමුත්, එම ආයතනවල වැටුප් වියදම, සංඛ්‍යා සැපයූ වාර්තාගත වී ඇති සියළු ම ව්‍යාපාරික ආයතනවල ගෙවූ මුළු වැටුප් ප්‍රමාණයෙන් සියයට 63 ක් විය.

සේවා නියුක්තියෙහි ප්‍රමාණය සහ නිෂ්පාදිත ප්‍රමාණය අනුව මැණෙන අයුරු මහා පරිමාණ කර්මාන්තයන් හි ප්‍රමුඛ බව පෙන්නුම් කෙරේ. සවිස්තරාත්මක විග්‍රහයකින් පමණක් හෙළි වන කාර්මික ආයතනයන් හි විශාලත්වය අනුව ව්‍යාප්තියෙහි ඉතාමත් කැපී පෙනෙන ලක්ෂණ වූයේ සමහර වැදගත් කර්මාන්ත අංශයන්හි සුළු පරිමාණ ව්‍යාපාරික ආයතනයන්හට තැනක් නැතිව යෑමේ ප්‍රවණතාවයයි. මහා පරිමාණ ව්‍යාපාරික ආයතනයන් ගේ වර්ධනයට හිතකර වූ ප්‍රතිපත්ති විධිවිධානවල මතු වූ ප්‍රතිඵලයක් වශයෙන් බිහි කර්මාන්තයේ මෙය සිදු විය. රසායනික ද්‍රව්‍ය නිෂ්පාදිත කර්මාන්තයන් හි එය සිදුවීමට හේතු වූයේ, මහා පරිමාණ ව්‍යාපාර ආයතනවල වර්ධනයට තුඩු දුන් කාර්මික ශිල්පීය පරිමාණානුකූල පිරිවැසුම් විය.

අමු ද්‍රව්‍ය ප්‍රයෝජනයට ගැනීම

1967 වර්ෂයේ දී වාර්තා සැපයූ ව්‍යාපාරික ආයතන 563 හා සසඳන කල්හි, 1968 දී ව්‍යාපාරික ආයතන 1,298 ක් අමු ද්‍රව්‍ය පාවිච්චිය සහ ඒවා ලබාගත් ආකාරය පිළිබඳ සංඛ්‍යා තොරතුරු සපයා දී ඇත. මෙකී සංඛ්‍යා තොරතුරු II (ආ) 6 සංඛ්‍යා සටහනෙහි වර්ග කොට දක්වා ඇත.

සංඛ්‍යා සටහන II (ආ) 5

1968 නිෂ්පාදන සමාගම් විභාජනවල අනුව බේදී ගිය අයුරු — වැටුප් වැය පදනම් කොට

කාර්මික ගණය	සමාගම් ගණන වැටුප් වැයේ % ගණන	රුපිය 15 දහස දක්වා		රුපිය 15 දහස — 50 දහස		රුපිය 50 දහස — 500 දහස		රුපිය 500 දහසට වැඩි		එකතුව
		අගය	දක්වා	—	50 දහස	—	500 දහස	දක්වා වැඩි	දක්වා වැඩි	
1. ආහාර පාන සහ දුම්කොළ නිෂ්පාදනය	...	235	75	61	14	385	
2. රෙදිපිළි, ඇඳුම් පැළඳුම් සහ සමභාණ්ඩ කර්මාන්ත	...	2.6	4.3	16.5	76.6	100.0	
3. දැව සහ දැව භාණ්ඩ (ගෘහ භාණ්ඩ ඇතුළුව)	...	222	189	75	10	496	
4. කඩදාසි සහ කඩදාසි භාණ්ඩ නිෂ්පාදනය	...	3.7	11.0	38.0	47.3	100.0	
5. රසායන ද්‍රව්‍ය, බිණිපිටි, ගල් අඟුරු රබර් සහ ප්ලාස්ටික් භාණ්ඩ නිෂ්පාදනය	...	5	9	4	2	20	
6. ලෝහ නොවන බිණිපිටි නිෂ්පාදනයන් (පෙට්‍රෝලියම් සහ ගල් අඟුරු හැර)	...	0.6	4.3	7.5	87.6	100.0	
7. මූලික ලෝහ නිෂ්පාදනයන්	...	38	32	18	2	90	
8. සකස් කළ ලෝහ භාණ්ඩ, යන්ත්‍ර සහ උපකරණ නිෂ්පාදනය	...	3.5	9.5	30.2	56.8	100.0	
9. නිෂ්පාදන භාණ්ඩ (අන්තරානුක නොසඳහන්)	...	146	71	55	12	284	
	...	6.1	6.5	20.6	66.8	100.0	
	...	21	9	18	5	53	
	...	0.8	1.7	15.8	81.7	100.0	
	...	—	—	—	1	1	
	...	68	84	91	10	253	
	...	1.8	8.7	47.6	41.9	100.0	
	...	11	4	4	—	19	
	...	16.4	16.2	67.4	—	100.0	
එකතුව	...	746	473	326	56	1601	
	...	3.1	6.9	27.3	62.7	100.0	

මූලාශ්‍රය: ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුව.

වාර්තා කරනු ලැබූ ව්‍යාපාරික ආයතනයන් ප්‍රයෝජනයට ගනු ලැබූ අමු ද්‍රව්‍ය ප්‍රමාණයෙහි මුළු වටිනාකම රුපි. දශ ලක්ෂ 427.7 ක් වන අතර, මින් රුපි. දශ ලක්ෂ 152.0 ක් හෝ සියයට 35.5 ක් විදේශීය අමු ද්‍රව්‍ය යටතේ ද, රුපි. දශ ලක්ෂ 275.7 ක් හෙවත් සියයට 35.5 ක් විදේශීය අමු ද්‍රව්‍ය යටතේ ද වර්ග කොට දක්වා ඇත. පහත සඳහන් කර්මාන්ත ගණයන් හි විදේශීය අමු ද්‍රව්‍ය සංයුතිය ඉතා අධිකය. මූලික ලෝහ නිෂ්පාදිතයන් (සියයට 96.3) නිම වී, ලෝහ නිෂ්පාදිත (සියයට 84), ලෝහ නොවන ඛණිජ නිෂ්පාදිත (සියයට 79) කඩදසි සහ කඩදසි නිෂ්පාදිත (67.1%) සහ රසායනික ද්‍රව්‍ය නිෂ්පාදිත (සියයට 62.4), ලී සහ ලී නිෂ්පාදිතයන් අන්තර්ගත කල, සෙසු කර්මාන්තයන් සියල්ලක ගේ ම විදේශ අමු ද්‍රව්‍ය සංයුතිය සියයට 40 ට වඩා වැඩි විය. එමෙන් ම, විදේශීය අමු ද්‍රව්‍යවල විනිමය වටිනාකමට නිෂ්පාදිත වටිනාකමෙහි ඇති අනුපාතය සමහර කර්මාන්ත ගණයන්හි අධික වී තිබේ. එම අනුපාතයන් පහත දැක්වෙයි. මූලික ලෝහ නිෂ්පාදිතයන් සියයට 68.3, නිම වූ ලෝහ නිෂ්පාදිතයන් සියයට 49.8, කඩදසි සහ කඩදසි නිෂ්පාදිතයන් සියයට 35.8 සහ රෙදිපිළි කර්මාන්තය සියයට 32.1.

දේශීය කර්මාන්තයෙහි ලාච්ඡේදීය අමු ද්‍රව්‍ය සංයුතිය වැඩිවීමෙන් අදහස් වනුයේ කර්මාන්ත වර්ධන අනුපාතයේ වෙනස්වීමට වෙනත් කරුණු අතර, විදේශීය අමුද්‍රව්‍ය ලබා ගැනීමේ හැකියාව ද අදාල වන බව ය. 1968 කර්මාන්ත නිෂ්පාදනයේ විශාල වැඩිවීමට බොහෝ දුරට හේතු වූයේ, දේශීය කර්මාන්ත ව්‍යාපාරිකයන්ට වඩා ලිහිල් විදේශීය විනිමය වෙන් කිරීම් ලබා දීම සඳහා වූ ප්‍රතිපත්ති මාර්ගයන් ගේ ප්‍රතිවිපාකයන් වශයෙනි.

මෙම වාර්තාවෙහි වෙනත් තැනක සඳහන් කොට ඇති පරිදි සියළු ම නිෂ්පාදන කර්මාන්ත යන්ත්‍රිම වාගේ නිෂ්පාදන වටිනාකමෙහි ප්‍රමාණවත් වැඩි වීමක් ඇති වූයේ, 1968 වර්ෂයෙහි දෙ වන භාගයේ දී වී. ඩී. ඩී. ස. ක්‍රමය ඇරඹීමෙන් පසුවය.

සේවා නියුක්තිය

අපගේ සමීක්ෂණයට ඇතුළත් වූ ව්‍යාපාරික ආයතනයන්හි කාර්මික සේවා නියුක්ති පුද්ගල සංඛ්‍යාව 1,01,348 ක් විය. මෙය ඉකුත් වසරට වඩා 27,393 ක වැඩිවීමකි. නිෂ්පාදනයෙහි ලා ශ්‍රමසුක්ෂම කර්මාන්ත ගණයන් ඇතුළත් වන පරිදි මෙම වසරේ සමීක්ෂණය පුළුල් වූ හෙයින්, මෙකී වැඩිවීම තරමක් දුරට සංඛ්‍යාත්මක වෙයි. ආහාර, බීම වර්ග සහ දුම්කොළ ගණයේ සේවා නියුක්තිය 1967 දී 26,401 ක් ව පැවැති අතර, 1968 දී 24,878 දක්වා සීඝ්‍රයෙන් පහත වැටුණි. එසේ වුවද, නිෂ්පාදනයේ විශාලතම වැඩිවීම වාර්තාගත වූයේ ද මෙම ගණයෙහි ය. මෙකී විචලනයාවයන් දෙකෙහි පෙනී යන පරස්පර සංවලනයට බොහෝ දුරටම හේතු වූයේ නිෂ්පාදනයේ ශ්‍රම සුක්ෂමත්වයක් ඇති දුම්කොළ කර්මාන්තයට අයත්, ව්‍යාපාරික ආයතන අතුරින් වාර්තා සැපයූ ව්‍යාපාරික ආයතනයන් ගේ ගණන සීඝ්‍ර ලෙස පහත වැටීමයි. මෙම කර්මාන්ත ගණයේ එක් සේවකයකුට අදාල මිනිස්දින ගණන 275 සිට 286 දක්වා වැඩි වූන බවටත්, එමගින් ගණය තුළ වූ සේවා නියුක්තියේ සැලකිය යුතු අඩුවීම තරමක් දුරට කැපී ගිය බවත් සැලකිය යුතු ය. මේ අනුව, මෙම ගණයේ මුලු මිනිස්දින ගණන අඩු වී ඇත්තේ 1,29,000 කින් පමණි. විශාලතම සේවා නියුක්තියක් පෙන්වූම් කළ කර්මාන්තයන් වූයේ රෙදිපිළි සහ නිම වී ලෝහ ගණයන් ය. පළමුව කී ගණයෙහි මුළු නිෂ්පාදන වටිනාකමෙහි ඇති වූ රුපි. දශ ලක්ෂ 47.2 කේ වැඩිවීම කර්මාන්තයේ මුළු සේවක සංඛ්‍යාවෙහි ඇති වූ අතිරේක සේවක සංඛ්‍යාව 15,476 කින් හෙවත් සියයට 56.5 කින් වැඩිවීම සමග ඇසුරු කළේය. දෙවැනිව කී ගණයේ රුපි. දශ ලක්ෂ 65.1 ක නිමවූමෙහි වැඩිවීම 7881 ක් වූ අතිරේක සේවක සංඛ්‍යාව ඇසුරු කරුනකි. එසේ වුවද, මේ උභය ගණයන් හි ඒක සේවක අත්තම් ගණන පහත වැටී ඇත. පළමු වන ගණයෙහි එකී පහත වැටීම 266 සිට 262 දක්වා වූ අතර, දෙ වැනි ගණයෙහි පහත වැටීම 258 සිට 253 දක්වා විය. කර්මාන්තයේ අනෙකුත් සියළුම ගණයන්හි (කලින් සඳහන් කොට නොමැති භාණ්ඩයන් හැර) ඒක සේවක මිනිස්දින ගණන වැඩි විය. මෙහි ප්‍රතිඵලයක් වශයෙන් 1968 දී වශයෙන් ඒක සේවක මිනිස්දින ගණන 10 කින් වැඩි වී ඇත. 1967 දී 19,315,000 ක් වූ මුළු අත්තම් ගණන 1968 දී 27,462,000 ක් දක්වා වැඩි වූ අතර, ප්‍රතිශත වැඩිවීම 42.2 ක් විය. 1968 දී කර්මාන්ත නිෂ්පාදන වටිනාකම වැඩිවීමට තරමක් දුරට හේතු වූ කරුණු වශයෙන් දැක්විය හැක්කේ, ශ්‍රමයේ ඵලදාවෙහි වැඩිවීම බව පහත දැක්වෙන විශ්ලේෂණයෙන් පෙනී යයි.

වැටුප්

මුළු වැටුප් වියදම, කාර්මික නිෂ්පාදනයෙහි රුපි. දශ ලක්ෂ 444.4 ක හෙවත් සියයට 46.6 ක වැඩිවීමකට අනුරූපව, රුපි. දශ ලක්ෂ 128.0 සිට රුපි. දශ ලක්ෂ 188.4 දක්වා හෙවත් සියයට 47.2 කින් වැඩිවීමක් සිදු වී ඇත. මූලික ලෝහ නිෂ්පාදිත කාර්මික ගණයෙහි අත්තමකට ඉහළ වැටුපක් ඇති අතර, මෙකී සාපේක්ෂක වශයෙන් ඉහළව පවතින වැටුප් ප්‍රමාණයට රාජ්‍ය අංශයෙහි හුදෙක් එක් ව්‍යාපාරික ආයතනයක් පමණක් හේතු වී ඇත. ලෝහ නොවන ඛණිජ ද්‍රව්‍ය

සංඛ්‍යා සටහන II (ආ) 6
නිෂ්පාදනය සහ අලුළෝ — 1968

රුපියල් දහස් ගණනින්

කාර්මික ගණය	සමාගම් ගණන	නිෂ්පාදනය	අලුළෝ		
			දේශීය	විදේශීය	එකතුව
1. ආහාර, පානවර්ග සහ දුම්කොළ නිෂ්පාදනය...	159	148,704	49,443 (59.9)	33,104 (40.1)	82,547 (100.0)
2. රෙදිපිළි, ඇඳුම් පැළඳුම් සහ යම්භාණ්ඩ කර්මාන්තය ...	467	160,529	36,923 (41.7)	51,559 (58.3)	88,482 (100.0)
3. දඩ, සහ දඩ භාණ්ඩ (ගෘහ භාණ්ඩ ඇතුළුව) ...	19	16,638	5,848 (88.5)	763 (11.5)	6,611 (100.0)
4. කඩදාසි සහ කඩදාසි භාණ්ඩ නිෂ්පාදනය ...	77	51,165	8,985 (32.9)	18,304 (67.1)	27,289 (100.0)
5. රසායන ද්‍රව්‍ය, ඔනිද කෙටි, පෙට්‍රෝලියම්, ගල් අඟුරු, රබර් සහ ජලාස්වික් භාණ්ඩ නිෂ්පාදනය ...	270	186,423	28,231 (37.6)	46,757 (62.4)	74,988 (100.0)
6. ලෝහ නොවන මිනිස් නිෂ්පාදනයන් (පෙට්‍රෝලියම් සහ ගල් අඟුරු හැර)	48	90,466	6,409 (21.0)	24,463 (79.0)	30,962 (100.0)
7. මූලික ලෝහ නිෂ්පාදනයන්	1	27,286	721 (3.7)	18,638 (96.3)	19,359 (100.0)
8. සකස් කළ ලෝහ භාණ්ඩ, යන්ත්‍ර යුග්‍ර සහ උපකරණ නිෂ්පාදනය	238	161,835	14,952 (15.7)	80,554 (84.3)	95,506 (100.0)
9. නිෂ්පාදිත භාණ්ඩ (අන් නැතක නො සඳහන්)	19	2,670	385 (19.6)	1,581 (80.4)	1,966 (100.0)
එකතුව ...	1,298	845,716	151,987 (35.5)	275,723 (64.5)	427,710 (100.0)

සැ. යු: වරහන් තුළ වන ඉලක්කම්වලින් සියයට ගණන දක්වේ.

මූලාශ්‍රය: ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුව.

සංඛ්‍යා සටහන II (ආ) 7
නිෂ්පාදනය සහ ඉන්ධන -- 1968

රුපියල් දහස් ගණනින්

කාර්මික ගණය	සමාගම් ගණන	නිෂ්පාදනය	පා වි වි ක ල ඉ න් ධ න				එකතුව
			විදුලිය බලය	ගල් අඟුරු සහ ගැස්	පැටවුල් සහ තෙල්	අනෙකුත්	
1. ආහාර, පානවර්ග සහ දුම්කොළ නිෂ්පාදනය ...	82	88,494	1,082	84	125	123	1,414
2. රෙදිපිළි, ඇඳුම් පැලඳුම් සහ සම්භාණ්ඩ කර්මාන්තය ...	146	103,543	998	28	235	684	1,945
3. දැව සහ දැව භාණ්ඩ (ගෘහ භාණ්ඩ ඇතුළුව) ...	11	10,502	65	4	4	4	77
4. කඩදැසි සහ කඩදැසි භාණ්ඩ නිෂ්පාදනය ...	32	32,187	537	—	769	1	1,307
5. රසායන ද්‍රව්‍ය, පෙට්‍රෝලියම්, ගල් අඟුරු, රබර් සහ ප්ලාස්ටික් භාණ්ඩ නිෂ්පාදනය ...	93	139,922	2,051	297	1,061	509	3,918
6. ලෝහ නොවන ඛණිජ නිෂ්පාදිතයන් (පෙට්‍රෝලියම් සහ ගල් අඟුරු හැර) ...	17	34,567	1,198	—	725	78	2,001
7. මූලික ලෝහ නිෂ්පාදිතයන් ...	1	27,286	—	—	2,481	—	2,481
8. සකස් කළ ලෝහ භාණ්ඩ, යන්ත්‍ර සූත්‍ර සහ උපකරණ නිෂ්පාදනය ...	117	95,030	746	509	800	285	2,340
9. නිෂ්පාදිත භාණ්ඩ (අන්තර්ගත සඳහන් නොවන)	7	759	7	—	6	—	13
එකතුව ...	506	532,290	6,684	922	6,206	1,684	15,496

මූලය: ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුව

නිෂ්පාදිත කාර්මික ගණයෙහි එක් ශ්‍රම දිනක වැටුපෙහි විශාලතම වැඩිවීමක් සිදු වී ඇත. සාපේක්ෂව ඉහළව පවතින වැටුප් ප්‍රමාණයන් ඇති රාජ්‍ය අංශයෙහි ව්‍යාපාරික ආයතනයන් තුනක් ඇත. රසායනික ද්‍රව්‍ය ගණයෙහි ශ්‍රම දිනයන් රු. 1.55 බැගින් වැඩිවීමක් සිදු වී ඇත. මෙම ගණයෙහි මිනිස් දිනක වැටුප රු. 9.86 ක් වන අතර, සියළුම කාර්මික ගණයන් අතුරින් තුන් වැනිව ඉහළ වැටුපක් ලැබෙයි. කෙසේ වුවද, මෙම සාමාන්‍ය කාර්මික ගණයට අයත් වන විදේශීය බෙහෙත් වර්ග සහ සෙසු රසායනික ද්‍රව්‍ය නිපදවන ව්‍යාපාරික ආයතනයන් හි ගෙවන ඉහළ වැටුප් පෙන්නුම් නොකරයි. ව්‍යාපාරික ආයතනයන් තුනකට එක් ශ්‍රම දිනකට රු. 20/- බැගින් වැටුපක් ඇත. මිනිස් දිනකට ඉහළම වැටුපක් ගෙවනු ලබන්නේ, වාර්තා සපයන ව්‍යාපාරික ආයතනයන් අතුරින් මෙකී විදේශීය ව්‍යාපාරික ආයතනයේය. එක් මිනිස් දිනක් සඳහා, වැටුප් කාර්මික ගණයන් දෙකක පහත වැටී ඇත. ආහාරපාන සකස් කිරීමේ කාර්මික ගණයෙහි රු. 7.17 සිට රු. 6.59 දක්වා සහ කඩදාසි නිෂ්පාදිත කාර්මික ගණයෙහි රු. 7.73 සිට 7.50 දක්වා වෙයි. ආහාරපාන සකස් කිරීමේ කාර්මික ගණය ඇතුළත වැටුප් අන්තරය මිනිස් දිනක් සඳහා රු. 3.60 (විස්කෝකු, සහ රස කැවිලි) සිට රු. 10.60 (එළවළු තෙල් සහ මේද) දක්වාය. බීම වර්ග නිපදවන කර්මාන්තයෙහි ද එක් මිනිස් දිනක් සඳහා රු. 10.22 ක ඉහළ වැටුපක් ඇත. II (අ) 5 සහ II (අ) 4 (1) යන සංඛ්‍යා සටහන් සංසන්දනය කරන කල්හි මුළු සේවා නියුක්තිය හා මුළු වැටුප් බිල, කෙරෙහි විශාල සියයට ගණනක් සම්පාදනය කරන ආයතන කිහිපයක් ඇති කර්මාන්තයන් හි ඉහළ වැටුප් ප්‍රමාණයක් ඇති බව පෙනී යයි. මේ අනුව, ඉහළ ප්‍රමාණයකින් එනම්, රු. 3.16 කින් එක් ශ්‍රම දිනක වැටුපක වැඩිවීමක් සිදු වී ඇති ලෝහ-නොවන නිෂ්පාදිත කාර්මික ගණයෙහි ව්‍යාපාරික ආයතනයන් හතක් විසින් මුල් නිෂ්පාදනයෙන් සියයට 80.3 ක් ද, සේවා නියුක්තියෙන් සියයට 55.6 ක් ද සහ මුළු වැටුප් බිලෙන් සියයට 66.0 ක් ද පාලනය කරයි. අනික් අන්තයෙන්, ආහාර සකස් කිරීමේ කාර්මික ගණයෙහි ව්‍යාපාරික යංකෝන්ද්‍රණය වීම ඉතාමත් අඩු අතර, ව්‍යාපාරික ආයතනයන් 41 ක් පාලනය කරනුයේ මුළු නිෂ්පාදිතයෙන් සියයට 4.19 ක් තරමේ ප්‍රමාණයකි. මෙම කාර්මික ගණයෙහි කර්මාන්තයන් එක් ශ්‍රම දිනක වැටුපෙහි පහළ වැටීමක් දක්නට ලැබීම වැදගත් ලක්ෂණයකි.

බලය සහ ඉන්ධන

බලය සහ ඉන්ධන යෙදීම භාවිතය II (අ) 7 සංඛ්‍යා සටහනෙහි දක්වෙයි. ඉකුත් වර්ෂයන්හි දී මෙන්ම ව්‍යාපාර ආයතනයන් විශාල සංඛ්‍යාවක් බලය, ප්‍රයෝජනයට ගැනීම පිළිබඳව තොරතුරු සපයා නොමැත. ඉකුත් වර්ෂයේ දී ව්‍යාපාරික ආයතන 326 ක් හා සලකා බලන කල ප්‍රශ්න මාලාවේ මේ පිළිබඳව තොරතුරු සපයා ඇත්තේ, මේ වසරේ එම ව්‍යාපාරික ආයතන සංඛ්‍යාව 506 කි. නැවත වරක් මෙම ව්‍යාපාරික ආයතනයන් බලය ප්‍රධාන වශයෙන් ලබා ගන්නා ලද්දේ විදුලි බලයෙනි. පාවිච්චි කරන ලද විදුලි බලයේ වටිනාකම රු. ෪.෫෪ ලක්ෂ 6.7 කි. 1968 කර්මාන්තයන් සඳහා පෙට්ට්‍රෝල් සහ තෙල් ද බලය ලබා ගැනීම සඳහා වැදගත් මාර්ගයක් විය. 1967 වර්ෂයේ රු. ෪.෫෪ ලක්ෂ 3.6 ක් හා සසඳන කල්හි, 1968 වර්ෂයේ දී පාවිච්චියට ගනු ලැබූ පෙට්ට්‍රෝල් සහ තෙල් වල වටිනාකම රු. ෪.෫෪ ලක්ෂ 6.2 කි. 1967 වර්ෂයේ සහ .037 හා සලකා බලන කල, 1968 දී රු. ෪.෫෪ ලක් වටිනා නිමැයුමෙහි බලය සඳහා වියදම ශත .029 කි.